

СОДРЖИНА

ИНСТИТУТ ЗА ФИЛОЗОФИЈА INSTITUT DE PHILOSOPHIE

Дејан ДОНЕВ ГМО - ШТО Е ТОА И ШТО ЌЕ НИ Е ТОА НАМ!?	9
Dejan DONEV GMO - WHAT IS IT AND WHY DO WE NEED IT?	27
Марија ТОДОРОВСКА ЌЕРКИТЕ ЧОВЕЧКИ И СИНОВИТЕ БОЖЈИ: ПАДОТ НА АНГЕЛИТЕ И (НЕ) ПОКРИВАЊЕТО НА ЖЕНИТЕ СПОРЕД ТЕРТУЛИЈАН	43
Marija TODOROVSKA THE DAUGHTERS OF MEN AND THE SONS OF GOD: THE FALL OF THE ANGELS AND THE (NON)VEILING OF THE WOMEN ACCORDING TO TERTULLIAN	59

ИНСТИТУТ ЗА ПЕДАГОГИЈА INSTITUTE DE PEDAGOGIE

Јасмина ДЕЛЧЕВА-ДИЗДАРЕВИЌ РЕФЛЕКСИИ ЗА ПОЛОЖБАТА НА НАСТАВНИКОТ ВО XXI ВЕК НАСТАВНИЧКИОТ ПОВИК Е ПОВЕЌЕ ОД ПРОФЕСИЈА	77
Jasmina DELCHEVA-DIZDAREVIKJ BEING A TEACHER IS MORE THAN A PROFESSION: REFLECTIONS ON THE TEACHING VOCATION IN THE XXI CENTURY	87
Елена РИЗОВА Лилјана ЛАЗОВА ПАЗАРОТ НА ТРУДОТ И РАЗВОЈОТ НА ВЕШТИНИ КАЈ ВОЗРАСНИТЕ ЛИЦА ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА	95
Elena RIZOVA Liljana LAZOVA THE LABOR MARKET AND THE SKILLS NEEDS DEVELOPMENT AMONG ADULTS IN THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA	107
Ангела ИКОНОМОСКА УЛОГАТА НА ИКТ ВО НАСТАВАТА И УЧЕЊЕТО НА МАТЕМАТИКА ВО ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ	119
Angela IKONOMOSKA THE ROLE OF ICT IN THE TEACHING AND LEARNING OF MATHEMATICS IN ELEMENTARY EDUCATION	135

ИНСТИТУТ ЗА ПСИХОЛОГИЈА INSTITUT DE PSYCHOLOGIE

Николина КЕНИГ ПСИХОМЕТРИСКИ СВОЈСТВА НА КРАТКАТА ВЕРЗИЈА НА СКАЛАТА ЗА ГЕНЕРИЧКИ КОНСПИРАЦИСКИ УВЕРУВАЊА (GCB-15) ПРЕВЕДЕНА НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК	153
Nikolina KENIG PSYCHOMETRIC PROPERTIES OF THE SHORT VERSION OF GENERIC CONSPIRACIST BELIEFS SCALE (GCB-15) TRANSLATED IN MACEDONIAN LANGUAGE	175

Ана ФРИЦХАНД Биљана БЛАЖЕВСКА-СТОИЛКОВСКА ИНТЕГРИРАЊЕ НА МОРАЛНОСТА ВО ИНТЕЛИГЕНТНИТЕ МАШИНИ – МОЖЕ ЛИ ВЕШТАЧКАТА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА САМОСТОЈНО ДА НОСИ МОРАЛНИ ОДЛУКИ?.....	195
Ana FRICHAND Biljana BLAZHEVSKA-STOILKOVSKA INTEGRATING MORALITY INTO INTELLIGENT MACHINES – CAN ARTIFICIAL INTELLIGENCE MAKE UNSUPERVISED MORAL DECISIONS?	211
ИНСТИТУТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ, ОДБРАНА И МИР INSTITUT DE SÉCURITÉ, DÉFENSE ET PAIX	
Билјана ВАНКОВСКА УПРАВУВАЊЕ ИЛИ АБОЛИЦИЈА НА НУКЛЕАРНОТО ОРУЖЈЕ: ПРИСТАПОТ НА МИРОВНИТЕ СТУДИИ	227
Biljana VANKOVSKA GOVERNANCE VS ABOLITION OF NUCLEAR WEAPONS: THE PEACE STUDIES APPROACH	243
Лидија ГЕОРГИЕВА ПОЛИТИЧКИ АКТЕРИ И ПРАШАЊА НА ПОЛИТИКАТА ЗА РЕЛИГИЈА ВО ЈАВНИОТ ДИЈАЛОГ И МИРОТ	259
Lidija GEORGIEVA POLICY ACTORS AND POLICY ISSUES FOR RELIGION IN PUBLIC DIALOGUE AND PEACEMAKING	277
Оливер БАКРЕСКИ МЕЃУЗАВИСНОСТА НА ПЛАНИРАЊЕТО, ПРОГРАМИРАЊЕТО И БУЏЕТИРАЊЕТО.....	295
Oliver BAKRESKI THE INTERDEPENDENCE OF PLANNING, PROGRAMMING AND BUDGETING.....	313
Горан ЗЕНДЕЛОВСКИ СТРАТЕШКАТА КОНКУРЕНЦИЈА ПОМЕЃУ ГОЛЕМИТЕ СИЛИ ВО СОВРЕМЕНОТО БЕЗБЕДНОСНО ОКРУЖУВАЊЕ.....	329
Goran ZENDELOVSKI GREAT POWER STRATEGIC COMPETITION IN THE CONTEMPORARY SECURITY ENVIRONMENT.....	345
Тања МИЛОШЕВСКА ПОТЕНЦИЈАЛНА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА ГЕНЕРАТИВНА ВЕШТАЧКА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА ОД ТЕРОРИСТИ И НАСИЛНИ ЕКСТРЕМИСТИ	361
Tanja MILOSHEVSKA THE POTENTIAL EXPLOITATION OF GENERATIVE ARTIFICAL INTELLIGENCE BY TERRORISTS AND VIOLENT EXTREMISTS.....	377
Сергеј ЦВЕТКОВСКИ ТОТАЛНА ВОЈНА.....	391
Sergej CVETKOVSKI TOTAL WAR.....	411

Александар ПАВЛЕСКИ КОН ОДРЖЛИВИ КОНФЛИКТНИ РЕШЕНИЈА: ПРЕДИЗВИЦИ И ПЕРСПЕКТИВИ	427
Aleksandar PAVLESKI TOWARDS A SUSTAINABLE CONFLICT OUTCOMES – CHALLENGES AND PERSPECTIVES	443
Лета БАРЏИЕВА МИОВСКА МАЛИТЕ ДРЖАВИ И РАЗВОЈОТ НА НИВНАТА НАДВОРЕШНА БЕЗБЕДНОСНА И ОДБРАНБЕНА ПОЛИТИКА ОД АСПЕКТ НА БЕЗБЕДНОСНИОТ МЕНАЏМЕНТ	457
Leta BARDJEVA MIOVSKA SMALL STATES AND THE DEVELOPMENT OF THEIR EXTERNAL SECURITY AND DEFENSE POLICY FROM THE ASPECT OF SECURITY MANAGEMENT	473
ИНСТИТУТ ЗА СОЦИЈАЛНА РАБОТА И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА INSTITUT DE TRAVAIL SOCIAL ET POLITIQUES SOCIALES	
Софија ГЕОРГИЕВСКА Славица НАУМОВА РОДОВО БАЗИРАНО НАСИЛСТВО ВО СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА: ПРЕДИЗВИЦИ И СТРАТЕГИИ ЗА ПРЕВЕНЦИЈА И ЗАШТИТА	489
Sofija GEORGIEVSKA Slavica NAUMOVA GENDER BASED VIOLENCE IN NORTH MACEDONIA: CHALLENGES AND STRATEGIES FOR PREVENTION AND PROTECTION.....	505
ИНСТИТУТ ЗА СПЕЦИЈАЛНА ЕДУКАЦИЈА И РЕХАБИЛИТАЦИЈА INSTITUT D'ÉDUCATION ET RÉHABILITATION SPECIAL	
Даниела ДИМИТРОВА-РАДОЈИЧИЌ СЕМЕЕН КВАЛИТЕТ НА ЖИВОТ: РОДИТЕЛИ НА ДЕЦА СО ПОПРЕЧЕНОСТ	521
Daniela DIMITROVA-RADOJICHIKJ FAMILY QUALITY OF LIFE: PARENTS OF CHILDREN WITH DISABILITIES.....	533
Наташа ЧИЧЕВСКА-ЈОВАНОВА Оливера РАШИЌ-ЦАНЕВСКА РАЗЛИКИ МЕЃУ РЕДОВНОТО И СПЕЦИЈАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ	545
Natasha CHICHEVSKA-JOVANOVA Olivera RASHIKJ-CANEVSKA THE DIFFERENCES BETWEEN MAINSTREAM AND SPECIAL EDUCATION	557
Наташа СТАНОЈКОВСКА-ТРАЈКОВСКА Натали КИТАНОСКА НАСИЛСТВО ВРЗ ЖЕНИ СО ПОПРЕЧЕНОСТ	569
Natasha STANOJKOVSKA-TRAJKOVSKA Natali KITANOSKA VIOLENCE AGAINST WOMEN WITH DISABILITIES.....	583
ИНСТИТУТ ЗА РОДОВИ СТУДИИ INSTITUT D'ÉTUDES DE GENRE	
Денко СКАЛОВСКИ ТЕОДОСИЈУС ДОБЖАНСКИ И ЕВОЛУЦИЈАТА НА ЧОВЕШТВОТО: ЕДЕН ПОИНАКОВ ПРИСТАП	599

Denko SKALOVSKI THEODOSIUS DOBZHANSKY AND THE EVOLUTION OF HUMANITY: A DIFFERENT APPROACH	611
Стефан ВАСЕВ ФЕМИНИЗМОТ КАКО ИДЕОЛОГИЈА НИЗ ПРАКСАТА НА ЖЕНСКОТО ДВИЖЕЊЕ: МАКЕДОНСКИ КОНТЕКСТ	623
Stefan VASEV FEMINISM AS AN IDEOLOGY THROUGH THE PRACTICES OF THE WOMEN'S MOVEMENT MACEDONIAN CONTEXT	639
ИНСТИТУТ ЗА СЕМЕЈНИ СТУДИИ INSTITUT D'ÉTUDES DE LA FAMILIE	
Македонка РАДУЛОВИЌ Мила СТОЈЧЕВСКА ИНДУСТРИЈАЛИЗАЦИЈАТА И ПРОМЕНИТЕ НА СЕМЕЈСТВА	655
Makedonka RADULOVIC Mila STOJCHEVSKA INDUSTRIALIZATION AND FAMILY TRANSFORMATION.....	669
Ирена АВИРОВИЌ БУЊДАЛЕВСКА Симона ЗЛАТАНОВСКА МОБИНГ И СЕКСУАЛНО ВОЗНЕМИРУВАЊЕ НА РАБОТНОТО МЕСТО ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА.....	683
Irena AVIROVIC BUNDALEVSKA Simona ZLATANOVSKA MOBBING AND SEXUAL HARASSMENT IN THE WORKPLACE IN THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA.....	699
Ангелка КЕСКИНОВА Александра ТОДОРОВСКА АЛЦХАЈМЕРОВА БОЛЕСТ ВО СЕМЕЈСТВОТО.....	713
Angelka KESKINOVA Aleksandra TODOROVSKA ALZHEIMER'S DISEASE IN THE FAMILY.....	729